

комісію Служби безпеки України та атестацію судових експертів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0044-15#Text>

3. УКРІНФОРМ: «Як діяти, коли впізнали зниклого безвісти на фото чи відео – роз’яснення Мінреінтеграції». URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3709507-ak-diati-koli-vpiznali-zniklogo-bezvisti-na-foto-ci-video-rozasnenna-minreintegracii.html>

4. Kyiv Research Institute of Forensic Expertise «Facial forensic examination». URL: https://kndise.gov.ua/en/expertise/facial-forensic-examination?utm_source=chatgpt.com

5. Wiley online library: Facial comparison behavior of forensic examiners. URL: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/acp.4027?utm_source=chatgpt.com

6. INTERPOL. A Policy Framework for Responsible Limits on Facial Recognition, 2022. URL: https://www.interpol.int/content/download/22525/file/WEF_Facial_Recognition_for_Law_Enforcement_Investigations_2022.pdf?utm_source=chatgpt.com

7. INTERPOL, FACT SHEET. Facial recognition. URL: https://www.interpol.int/content/download/15013/file/FS-04-Facial%20Recognition-2024-12-EN.pdf?utm_source=chatgpt.com

8. Selfie identification app as a forensic tool for missing and unidentified persons. URL: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC6344790/>

*Бойчук Вікторія Олександрівна,
здобувач кафедри криміналістики
та судової медицини
Національної академії
внутрішніх справ*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗСЛІДУВАННЯ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА, ЩО ВЧИНЯЄТЬСЯ ВІДНОСНО ДІТЕЙ

Проблема домашнього насильства відносно дітей належить до найбільш складних і соціально небезпечних явищ сучасного

суспільства, оскільки посягає на фундаментальні права та свободи дитини, її фізичне, психічне і моральне здоров'я. Домашнє насильство становить серйозну загрозу нормальному розвитку неповнолітніх, призводить до довготривалих психологічних травм, соціальної дезадаптації та може мати тяжкі наслідки для подальшого життя дитини. Особливої гостроти ця проблема набуває в умовах сучасних соціально-економічних трансформацій, зростання рівня стресових факторів у суспільстві та наслідків воєнного стану, що сприяють загостренню конфліктів у сімейному середовищі.

Водночас домашнє насильство щодо дітей характеризується високим рівнем латентності. Значна частина таких правопорушень залишається невиявленою через замкнений характер сімейних відносин, залежність дитини від кривдника, страх повідомляти про факти насильства, а також недостатню обізнаність суспільства щодо механізмів реагування на такі прояви. У зв'язку з цим правоохоронні органи часто отримують інформацію про вчинення домашнього насильства вже на стадії його тривалого існування або у випадках настання тяжких наслідків.

Особливу складність становить розслідування таких кримінальних правопорушень. Це зумовлено специфікою суб'єктного складу правопорушення, особливостями психологічного стану потерпілої дитини, труднощами отримання достовірних показань, відсутністю очевидців, а також необхідністю застосування спеціальних криміналістичних і психологічних методів під час проведення слідчих (розшукових) дій. Крім того, ефективність розслідування значною мірою залежить від належної взаємодії правоохоронних органів із службами у справах дітей, соціальними службами, освітніми та медичними установами.

Попри значну кількість наукових досліджень, присвячених проблемам протидії домашньому насильству, питання криміналістичного забезпечення розслідування домашнього насильства, що вчиняється відносно дітей, залишаються недостатньо розробленими. Зокрема, потребують подальшого дослідження особливості криміналістичної характеристики таких правопорушень, типові слідчі ситуації, специфіка тактики

проведення слідчих (розшукових) дій за участю дітей, а також використання спеціальних знань і судових експертиз у процесі доказування.

На це звертають увагу і науковці, так вказують, що основною прогалиною сучасної доктрини кримінального процесу в цій частині є відсутність комплексних досліджень проблем досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством, у широкому розумінні. Наразі невирішеними залишаються проблемні питання стосовно: 1) підстав і процесуального порядку внесення відомостей про кримінальні правопорушення, пов'язані з домашнім насильством, до Єдиного реєстру досудових розслідувань; 2) поняття і меж доказування в досудовому розслідуванні кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством; 3) обставин, що підлягають доказуванню під час досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством; 4) нормативного забезпечення проведення слідчих (розшукових) дій і негласних слідчих (розшукових) дій у досудовому розслідуванні кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством, тощо [1, с. 248].

У зв'язку з цим виникає об'єктивна необхідність у комплексному науковому дослідженні організаційних і тактичних засад розслідування домашнього насильства щодо дітей, що сприятиме підвищенню ефективності діяльності правоохоронних органів у цій сфері та забезпеченню належного захисту прав і законних інтересів дитини.

Отже, домашнє насильство щодо дітей є складним соціально-правовим явищем, яке характеризується підвищеним рівнем суспільної небезпеки, значною латентністю та складністю виявлення й доказування. Особливості механізму вчинення таких правопорушень, специфіка особи потерпілої дитини та психологічний вплив кривдника обумовлюють необхідність застосування спеціальних криміналістичних підходів до їх розслідування.

Ефективність розслідування домашнього насильства щодо дітей значною мірою залежить від правильного визначення обставин, що підлягають встановленню у кримінальному

провадженні, своєчасного реагування на факти насильства, а також використання оптимальної тактики проведення слідчих (розшукових) дій. Важливе значення має застосування спеціальних знань, проведення судових експертиз та налагодження міжвідомчої взаємодії між правоохоронними органами і соціальними інституціями, що здійснюють захист прав дітей.

Таким чином, удосконалення криміналістичного забезпечення розслідування домашнього насильства щодо дітей є необхідною умовою підвищення ефективності протидії таким правопорушенням, своєчасного виявлення фактів насильства, забезпечення належного доказування та притягнення винних осіб до юридичної відповідальності, а також гарантування захисту прав і безпеки дітей.

Список використаних джерел:

1. Гонтаренко В. П. Стан наукового дослідження проблем розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством. *Право і безпека*. 2022. No 1 (84). С. 241–250. DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2022.1.25>.

Васюта Юлія Володимирівна,
ад'юнкт кафедри криміналістики та
судової медицини Національної академії
внутрішніх справ

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ЗМІНИ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ СПІЛЬНИМИ СЛІДЧИМИ ГРУПАМИ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Криміналістичне забезпечення розслідування кримінальних правопорушень спільними слідчими групами потребує особливої уваги, стикаючись з новими видами кримінальних правопорушень, посиленням міжнародного співробітництва в кримінальному провадженні та отриманням криміналістично значущої інформації під час проведення окремих слідчих дій.